

DAY HỌC THEO HỢP ĐỒNG GẮN VỚI TRẢI NGHIỆM TRONG GIẢNG DẠY HÓA HỌC Ở TRƯỜNG TRUNG HỌC CƠ SỞ

NGUYỄN THỊ THÚY HÀ*

Ngày nhận bài: 26/09/2017; ngày sửa chữa: 27/09/2017; ngày duyệt đăng: 03/10/2017.

Abstract: Contract-based learning is not new to secondary schools teacher, but effectiveness of application of this teaching method in teaching chemistry at secondary schools has not come up to expectation. In this article, author mentions organization of teaching chemistry with experiential activities through contract-based learning at secondary schools with aim to meet requirements of education reform today.

Keywords: Contract-based learning, teaching, experiential activities, secondary schools.

1. Đặt vấn đề

Trong các phương pháp dạy học tích cực, dạy học theo hợp đồng (DHTHĐ) cho phép giáo viên (GV) thực hiện được yêu cầu của dạy học phân hóa trên cơ sở phát huy sự khác biệt của mỗi học sinh (HS) để tạo ra cơ hội học tập cho cả lớp. Đối với môn *Hóa học*, DHTHĐ giúp HS có cơ hội “học đi đôi với hành”, “gắn lí thuyết với thực tế”, thể hiện hiểu biết của mình khi giải thích các sự vật, hiện tượng; đồng thời, GV có điều kiện để quan tâm và phân loại lực học của HS. Vì vậy, áp dụng phương pháp DHTHĐ trong giảng dạy sẽ góp phần phát huy tính tích cực của người học, đáp ứng yêu cầu đổi mới giáo dục hiện nay: “*Tiếp tục đổi mới mạnh mẽ phương pháp dạy và học theo hướng hiện đại; phát huy tính tích cực, chủ động, sáng tạo và vận dụng kiến thức, kĩ năng của người học; khắc phục lối truyền thụ áp đặt một chiều, ghi nhớ máy móc. Tập trung dạy cách học, cách nghĩ, khuyến khích tự học, tạo cơ sở để người học tự cập nhật và đổi mới tri thức, kĩ năng, phát triển năng lực. Chuyển từ học chủ yếu trên lớp sang tổ chức hình thức học tập đa dạng, chú ý các hoạt động xã hội, ngoại khóa, nghiên cứu khoa học*” [1].

2. Nội dung nghiên cứu

2.1. Khái niệm về DHTHĐ. Có thể hiểu, DHTHĐ là một kiểu tổ chức học tập, theo đó HS được giao một hợp đồng trọn gói, gồm các nhiệm vụ/bài tập bắt buộc và tự chọn khác nhau trong một khoảng thời gian nhất định. HS chủ động và độc lập quyết định về thời gian, thứ tự thực hiện cho mỗi nhiệm vụ/bài tập bài tập đó theo khả năng của mình [2; tr 23].

2.2. Một số bước thiết kế DHTHĐ

Bước 1: Chuẩn bị: - Lựa chọn nội dung phù hợp: Tùy theo dạng bài học, GV cần xác định những nội

dung dạy học sao cho việc áp dụng phương pháp DHTHĐ có hiệu quả hơn so với việc sử dụng các phương pháp dạy học khác; - *Xác định thời gian thực hiện trên lớp hay ở nhà để kí kết hợp đồng;* - Lựa chọn tài liệu để HS có thể dễ dàng tiếp cận và tự học (chỉ rõ ngay cả khi có những phần tham khảo trong sách bài tập). GV chuẩn bị các tấm thẻ hoặc phiếu làm bài riêng, có thể bổ sung nhiệm vụ mới hoặc sửa đổi các bài tập cũ; - *Thiết kế các dạng bài tập và nhiệm vụ học theo hợp đồng:* Các dạng bài tập cần đa dạng để đảm bảo rằng, trong mỗi hợp đồng, tất cả các phương pháp học tập của HS đều được đề cập. Có thể phân chia thành nhiều loại nhiệm vụ học theo hợp đồng nhằm đáp ứng các mục tiêu giáo dục, chẳng hạn: nhiệm vụ bắt buộc và tự chọn; nhiệm vụ mang tính học tập và tính giải trí; nhiệm vụ cá nhân và nhiệm vụ hợp tác; nhiệm vụ độc lập và nhiệm vụ được hướng dẫn. Trong những trường hợp gặp khó khăn, HS có thể tìm sự trợ giúp từ GV thông qua phiếu “trợ giúp” với các mức độ khác nhau để hoàn thành nhiệm vụ được giao trong hợp đồng; - *Thiết kế văn bản hợp đồng:* Văn bản hợp đồng bao gồm nội dung mô tả nhiệm vụ cần thực hiện, phân hướng dẫn thực hiện và tự đánh giá những hoạt động HS đã hoàn thành.

Bước 2: Tổ chức cho HS học theo hợp đồng.

Hoạt động 1: Kí hợp đồng. Giới thiệu tên chủ đề/bài học và thông báo ngắn gọn các nội dung, phương pháp học tập được ghi trong hợp đồng. Giới thiệu và thống nhất các nguyên tắc học theo hợp đồng với cả lớp. Phát hợp đồng cho cá nhân hoặc nhóm HS. HS đọc, đăng kí thời gian và thứ tự thực hiện các bài tập, nhiệm vụ học tập ghi trong hợp đồng, kí cam kết với GV.

* Trường Cao đẳng Sư phạm Bắc Ninh

Hoạt động 2: Thực hiện hợp đồng. HS giải quyết các nhiệm vụ, có thể xin trợ giúp từ GV hoặc các bạn khác, làm việc cá nhân, cặp đôi hoặc nhóm nhỏ để thực các bài tập, nhiệm vụ trong hợp đồng. GV theo dõi và hỗ trợ HS khi có yêu cầu.

Hoạt động 3: Nghiệm thu hợp đồng. GV cho HS tự đánh giá và đánh giá lẫn nhau, sau đó nhận xét.

Bước 3: Củng cố, đánh giá. GV đưa ra nhận xét, kết luận, đánh giá hoàn thiện; khắc sâu kiến thức, kĩ năng cụ thể. GV có thể tổng kết theo sơ đồ hoặc thông qua một vài bài luyện tập để HS thực hiện trong thời gian ngắn.

2.3. Vận dụng phương pháp DHTHĐ trong dạy học “Không khí - Sự cháy” (Hóa học 8)

Bước 1: Chuẩn bị:

- Lựa chọn nội dung bài học: “Không khí - Sự cháy” vì HS sẽ được trải nghiệm thông qua các thí nghiệm, tự tìm tòi, khám phá để rút ra kết luận về thành phần của không khí theo thể tích và khối lượng; phân biệt được sự cháy với sự oxi hóa chậm; các điều kiện phát sinh và dập tắt đám cháy, biết cách làm cho sự cháy có lợi, hiệu quả; hiểu được sự ô nhiễm không khí và biết bảo vệ môi trường không khí.

- Thời gian để kí kết hợp đồng thực hiện trên lớp là 90 phút (2 tiết học) và ở nhà là 60 phút.

- Lựa chọn tài liệu học tập: sách giáo khoa, tư liệu trên mạng với từ khóa: “không khí”, “sự cháy”, “sự oxi hóa chậm”, “ô nhiễm môi trường”, “bảo vệ môi trường”

- Thiết kế các nhiệm vụ học theo hợp đồng:
+ Nhiệm vụ 1: Nghiên cứu sách giáo khoa (bắt buộc);
+ Nhiệm vụ 2: Xác định thành phần của không khí;
+ Nhiệm vụ 3: Ngoài khí oxi và khí nitơ, không khí còn chứa những chất gì khác?;
+ Nhiệm vụ 4: Bảo vệ không khí trong lành, tránh ô nhiễm;
+ Nhiệm vụ 5: Sự cháy và sự oxi hóa chậm;
+ Nhiệm vụ 6: Điều kiện để phát sinh và các biện pháp để dập tắt đám cháy;
+ Nhiệm vụ 7: Luyện tập.

- Thiết kế các dạng bài tập học theo hợp đồng:

Bài tập 1: Thiết kế sơ đồ tư duy phần kiến thức cần nhớ bài 28: “Không khí - Sự cháy”.

Bài tập 2: Chuẩn bị dụng cụ như hình 4.7a và 4.7b trong sách **Hóa học 8** [3; tr 95]. Đốt photpho đỏ (lấy dư) ngoài không khí, rồi đưa nhanh vào ống hình trụ và đậy kín miệng ống bằng nút cao su (theo hình 4.7c). Em hãy nhận xét hiện tượng và giải thích hiện tượng?

Chú ý nếu không có photpho có thể thay bằng cây nến đang cháy cho vào đến khi nến tắt.

Bài tập 3: Đốt cháy photpho trong bình đựng khí oxi.

a) Tính số gam photpho và thể tích khí oxi tối thiểu để điều chế 14,2 gam điphotpho pentaoxit (P_2O_5)

b) Tính số gam kali pemanganat $KMnO_4$ cần dùng để có được lượng oxi dùng cho phản ứng trên.

Bài tập 4: Chuẩn bị các thí nghiệm sau và dự đoán trước hiện tượng, giải thích (nếu có):

a) Cốc nước vôi trong để ngoài không khí sau 01 tuần. Em hãy nhận xét hiện tượng trên bề mặt của nước vôi trong ở trong cốc.

b) Dùng băng dính dán lên lam kính sao cho phần dính phía trên. Để trong nhà 1 tuần. Dự đoán có hiện tượng gì trên mặt dính của băng dính. Mang đến lớp hai lam kính bao gồm lam kính đã dán băng dính để 1 tuần và lam kính mới dán băng dính để nghiên cứu trong giờ học.

c) Chuẩn bị 2 cốc đặt lên 2 chiếc đĩa. Cốc 1 cho nước sôi, cốc 2 cho nước đá. Nhận xét hiện tượng bên ngoài thành mỗi cốc?

Bài tập 5: Lấy hai cốc thủy tinh dài đựng lượng nước vôi trong như nhau (khoảng 1/5 cốc. Lấy dây thép buộc cây nến và xuyên qua tấm bia (đậy kín cốc). Đốt cháy ngọn nến và đưa vào cốc thủy tinh, đậy kín cốc đến khi nến cháy hết thì bỏ ra. Nhận xét hiện tượng trên thành cốc. Lắc nhẹ, nhận xét dung dịch của hai cốc. Giải thích?

Bài tập 6: Ô nhiễm không khí là gì? Thực trạng ô nhiễm không khí ở tỉnh Bắc Ninh như thế nào? Những nguyên nhân gây ra thực trạng đó? Suu tầm một số hình ảnh không khí bị ô nhiễm.

Không khí bị ô nhiễm gây ra tác hại như thế nào? (đối với người dân, với tự nhiên và đời sống con người). Đề xuất các giải pháp để bảo vệ bầu không khí trong lành, tránh bị ô nhiễm?

Bài tập 7: Em hãy nhận xét các hiện tượng sau:
- Củi để khô và đem đốt trong không khí;
- Sắt để lâu trong không khí.

Từ đó, em hãy cho biết:

a) Điều kiện để củi cháy được?

b) Nếu đun bếp than, muốn nhỏ lửa thì ta làm thế nào?

c) Khi có đám cháy xảy ra thì phải làm thế nào để dập tắt đám cháy?

d) Sự giống và khác nhau về bản chất trong các trường hợp trên?

Bài tập 8: Mỗi giờ một người lớn hít vào trung bình $0,5m^3$ không khí, cơ thể giữ lại 1/3 lượng oxi có trong không khí đó. Như vậy, thực tế mỗi người trong một ngày đêm cần trung bình:

a) Một thể tích không khí là bao nhiêu?

b) Một thể tích oxi là bao nhiêu?

Bài tập 9 (tự chọn): Một bình kín có thể tích 20 lít chứa đầy không khí. Người ta đốt cháy hết 3,1 gam photpho, sau đó đưa thêm 2,4 gam cacbon để đốt cháy tiếp.

a) Lượng cacbon có cháy hết không?

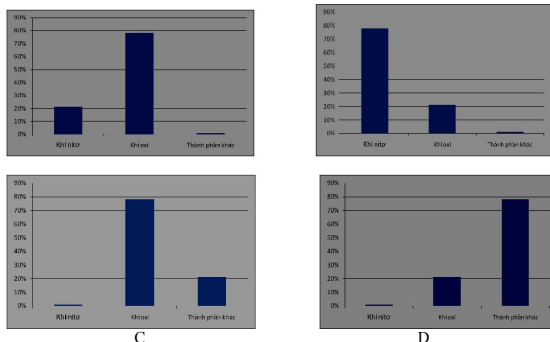
b) Tính khối lượng từng sản phẩm sinh ra.

Biết các khí đo ở điều kiện tiêu chuẩn và oxi chiếm 20% thể tích không khí.

Bài tập 10: Em hãy tìm hình ảnh về sự cháy và sự oxi hóa chậm diễn ra trong các hoạt động của các ngành công nghiệp, nông nghiệp, giao thông vận tải, sinh hoạt hàng ngày của con người.

Bài kiểm tra:

Câu 1: Em hãy khoanh tròn biểu đồ đúng thành phần của không khí gồm khí: oxi, nitơ và thành phần khác (khí cacbonic, hơi nước, bụi, khí hiếm,...):

Câu 2: Chất nào có trong thành phần của không khí được ứng dụng trong hô hấp nhân tạo: a) Khí nitơ; b) Khí oxi; c) Khí cacbonic; d) Khí hiđro.

Câu 3: Chất nào có trong thành phần của không khí được ứng dụng trong sản xuất phân đạm: a) Khí nitơ; b) Khí oxi; c) Khí cacbonic; d) Khí hiđro.

Câu 4: Chất nào có trong thành phần của không khí được ứng dụng trong lò cao luyện gang:

a) Khí nitơ; b) Khí oxi; c) Khí cacbonic; d) Khí heli.

Câu 5: Chất nào có trong thành phần của không khí gây "hiệu ứng nhà kính":

a) Khí nitơ; b) Khí oxi; c) Khí cacbonic; d) Khí heli.

Câu 6: Sự oxi hóa chậm được ứng dụng trong:

a) Nấu ăn, sưởi ấm.

b) Ngành giao thông vận tải (cung cấp năng lượng cho các động cơ đốt trong).

c) Ngành công nghiệp (cung cấp nhiệt năng để chuyển thành cơ năng, điện năng)

d) Ngành nông nghiệp (ủ phân chuồng, phân xanh).

Câu 7: Để dập tắt đám cháy do xăng dầu, người ta không dùng biện pháp:

a) Phun nước;

b) Xịt bằng bình khí CO₂

c) Phủ cát;

d) Xịt bằng bình khí N₂

Câu 8: Cho hỗn hợp X chứa 12,46 lít O₂; 5,6 lít khí N₂ và 3,36 lít khí CO. Tỷ khối hơi của hỗn hợp X đối với không khí là:

a) 1; b) 1,25; c) 1,5; d) 1,75

Câu 9: Khi điều chế khí oxi, người ta dùng phương pháp dời khí (dẫn khí oxi vào ống nghiệm có không khí, miệng ống hướng lên trên) là vì:

a) Khí oxi tan ít trong nước nên không dùng phương pháp dời nước.

b) Khí oxi hòa tan được trong không khí.

c) Khí oxi nặng hơn không khí.

d) Khí oxi nhẹ hơn không khí.

(Ghi chú: Tùy theo trình độ của HS trong lớp, GV có thể sử dụng câu 8 hoặc câu 9 hoặc cả hai câu).

- Thiết kế văn bản hợp đồng

TRƯỜNG THCS		HỢP ĐỒNG HỌC TẬP		MÔN: HÓA HỌC LỚP 8		BÀI 28: KHÔNG KHÍ - SỰ CHÁY	
Họ và tên HS:		Lớp:		Thời gian từ: đến:			
Nhiệm vụ	Nội dung	Yêu cầu	Nhóm	Thời gian (phút)	Đã hoàn thành	Đánh giá	Tự đánh giá
1	BT 1			10	☐	☐	☐
2	BT2			15	☐	☐	☐
	BT3			5	☐	☐	☐
3	BT4			5	☐	☐	☐
	BT5				☐	☐	☐
4	BT6			5	☐	☐	☐
5,6	BT7			10	☐	☐	☐
7	BT8			5	☐	☐	☐
	BT 9			5	☐	☐	☐
	BT 10				☐	☐	☐

Ghi chú: Mục đã hoàn thành đánh dấu ✓

- Nhiệm vụ bắt buộc
- Nhiệm vụ tự chọn
- Nhiệm vụ ở nhà
- Tiến triển tốt
- Gặp khó khăn
- Hoạt động cá nhân
- Hoạt động cặp đôi
- Hoạt động tập thể
- Cần trợ giúp
- Làm tốt
- Bình thường
- Chưa làm tốt

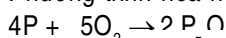
- Thiết kế phiếu hỗ trợ học tập

* Phiếu hỗ trợ "ít" cho bài tập 3: + Viết phương trình hóa học của P với O₂. Tính số mol của P₂O₅; + Dựa theo phương trình hóa học tính số mol của P và O₂, từ đó tính số gam; + Viết phương trình hóa học phản ứng phân hủy KMnO₄.

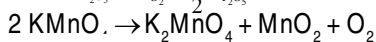
Từ số mol O_2 tính ở trên, suy ra số mol của $KMnO_4$ theo phương trình hóa học.

* Phiếu hỗ trợ “nhiều” bài tập 3:

Phương trình hóa học:

$$n_P = 2.n_{P_2O_5} \quad n_{O_2} = \frac{5}{2}.n_{P_2O_5}$$

$$n_{KMnO_4} = 2.n_{O_2}$$

* Phiếu hỗ trợ “ít” cho bài tập 8: + Từ thể tích không khí mỗi người hít vào trong 1 giờ, tính được thể tích không khí mà mỗi người hít vào trong 1 ngày đêm (24 giờ); - Tính lượng oxi có trong thể tích đó; - Tính thể tích oxi mà mỗi người cần cho 01 ngày đêm.

* Phiếu hỗ trợ “nhiều” cho bài tập 8:

$$\text{Biết } V_0 = 0,5m^3$$

+ Tính thể tích không khí mà mỗi người hít vào trong 1 ngày đêm: $V_{kk} = 24.V_0$

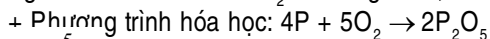
+ Tính lượng oxi có trong thể tích đó (chiếm 20%): $V_{O_2} = \frac{20}{100}.V_{kk}$.

+ Tính thể tích oxi mà mỗi người cần cho 01 ngày đêm (chiếm 1/3): $V'_{O_2} = \frac{1}{3}.V_{O_2}$

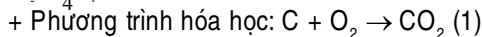
* Phiếu hỗ trợ “ít” cho bài tập 9: + Tính thể tích khí O_2 có trong bình; + Viết phương trình hóa học của P với O_2 ; + Tính số mol của O_2 tham gia phản ứng và tính lượng P_2O_5 tạo thành; + Viết phương trình hóa học của C với O_2 ; + Tính số mol O_2 còn lại tham gia phản ứng với C. Xác định chất dư; + Tính số mol của CO_2 tạo thành theo phương trình hóa học \Rightarrow tính số gam của CO_2 .

* Phiếu hỗ trợ “nhiều” cho bài tập 9:

+ Lượng O_2 chứa trong bình chiếm 20% thể tích không khí \Rightarrow Thể tích khí O_2 có trong bình;

$$n_{O_2} = \frac{5}{4}.n_P$$

Tính được số mol O_2 còn lại tham gia phản ứng (1), so sánh với số mol của C ban đầu, từ đó tính lượng CO_2 theo chất đã phản ứng hết (C hoặc O_2).

Bước 2: Tổ chức cho HS học theo hợp đồng.

Hoạt động 1: Kí hợp đồng (5 phút).

GV: đưa ra bản hợp đồng, giải thích một số nội dung và những yêu cầu cần thực hiện trong hợp đồng. Phát hợp đồng cho cá nhân hoặc nhóm HS.

HS: xem hợp đồng, được giải đáp những vấn đề còn chưa rõ, kí hợp đồng.

Hoạt động 2: Thực hiện hợp đồng.

Nhiệm vụ 1: Nghiên cứu sách giáo khoa (bắt buộc) (10 phút thực hiện trên lớp).

HS: được giao nhiệm vụ về nhà từ tuần trước và thực hiện các bài tập 1, 4, 6.

GV: kiểm tra phân chuẩn bị bài ở nhà của HS.

Thảo luận bài tập 1: GV yêu cầu mỗi nhóm treo bảng hoặc trình chiếu sơ đồ tư duy bài “*Không khí - Sự cháy*” (**Hóa học 8**) và báo cáo.

Các nhóm đánh giá và GV nhận xét.

Nhiệm vụ 2: Xác định thành phần của không khí (20 phút).

HS: thực hiện bài tập 2.

GV: quan sát từng nhóm thực hành, yêu cầu HS ghi chép hiện tượng vào vở và trao đổi, giải thích hiện tượng. Nhận xét, đánh giá từng nhóm.

Từng HS tự làm bài tập 3. Nếu gặp khó khăn, HS có thể đặt cờ thông báo để được dùng phiếu hỗ trợ. Các bạn trong nhóm trao đổi kết quả với nhau.

Nhiệm vụ 3: Ngoài khí oxi và khí nitơ, không khí còn chứa những chất gì khác (05 phút).

HS: mang sản phẩm và báo cáo kết quả thực hiện ở nhà (bài tập 4). Trao đổi trong nhóm để giải thích hiện tượng. Mỗi nhóm cử đại diện báo cáo một thí nghiệm. Chú ý thí nghiệm sử dụng lam kính phải dùng kính lúp soi mới nhìn thấy bụi.

GV: Nhận xét, giải thích chi tiết (nếu HS chưa trình bày rõ), giao nhiệm vụ cho HS bài thí nghiệm ở nhà (bài tập 5), yêu cầu nộp kết quả báo cáo trong giờ học sau.

Nhiệm vụ 4: Bảo vệ không khí trong lành tránh ô nhiễm (05 phút).

HS: Thực hiện bài tập 6, mỗi HS tập hợp sản phẩm về nhóm của mình. Các nhóm đại diện thuyết trình kết quả sản phẩm của nhóm.

GV: Yêu cầu các nhóm đánh giá lẫn nhau và nhận xét.

Chú ý: Kết thúc giờ học, GV có thể thanh toán nửa hợp đồng.

Nhiệm vụ 5: Sự cháy và sự oxi hóa chậm (10 phút).

HS: Thảo luận 3 hiện tượng xảy ra nêu trong bài tập 7.

GV: Dẫn dắt hình thành khái niệm và phân biệt “sự cháy”, “sự oxi hóa chậm” và sự “chuyển oxi hóa chậm thành sự cháy”.

Nhiệm vụ 6: Điều kiện để phát sinh và các biện pháp để dập tắt đám cháy (10 phút)

HS: Tiếp tục thảo luận phần còn lại của bài tập 7.

GV: Nhận xét, giải thích chi tiết và mở rộng kiến thức trong thực tế.

Nhiệm vụ 7: Luyện tập (10 phút)

HS: Giải bài tập 8, 9. Có thể sử dụng phiếu hỗ trợ học tập.

GV: Gợi ý, hướng dẫn giải thông qua các phiếu hỗ trợ học tập và kiểm tra, theo dõi quá trình làm bài của HS. Giao bài tập 10 về nhà.

Hoạt động 3: Nghiệm thu hợp đồng (5 phút).

GV: yêu cầu HS đánh giá bài làm của mình vào bản hợp đồng và đánh giá theo kiểu đồng đẳng để mang tính khách quan.

Với các bài tập khó, HS có thể nhờ phiếu hỗ trợ “ít” hoặc “nhiều”. GV yêu cầu các nhóm treo bảng phụ lên bảng để cả lớp theo dõi, nhận xét và cùng đối chiếu với đáp án của GV đưa ra (ví dụ như các bài tập 3, 8, 9).

Bước 3: củng cố, đánh giá và giao nhiệm vụ về nhà (10 phút).

HS: Làm bài kiểm tra.

GV: GV củng cố, khắc sâu kiến thức, kĩ năng cụ thể; đưa ra nhận xét, đánh giá, kết luận và giao nhiệm vụ về nhà cho bài học sau.

3. Kết luận

DHTHĐ là một hình thức tổ chức môi trường học tập, trong đó mỗi HS được giao hoàn thành một hợp đồng trọn gói, với các nhiệm vụ, bài tập khác nhau trong một khoảng thời gian nhất định. Vì vậy, DHTHĐ là một trong những phương pháp vận dụng quan điểm dạy học phân hóa, cho phép HS có thể học tập theo phong cách cá nhân của mình. Với nội dung đã phân tích ở trên cho thấy, áp dụng phương pháp DHTHĐ trong dạy học *Hóa học* ở trường trung học cơ sở thông qua các hoạt động trải nghiệm đã góp phần đổi mới phương pháp dạy học theo hướng nâng cao năng lực người học, đáp ứng đổi mới giáo dục phổ thông hiện nay. □

Tài liệu tham khảo

- [1] Ban Chấp hành Trung ương (2013). *Nghị quyết số 29-NQ/TW ngày 04/11/2013 về đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục và đào tạo, đáp ứng yêu cầu công nghiệp hóa, hiện đại hóa trong điều kiện kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa và hội nhập quốc tế.*
- [2] Đỗ Hương Trà (chủ biên) - Nguyễn Văn Biên - Trần Khánh Ngọc - Trần Trung Ninh, Trần Thị Thanh Thủy - Nguyễn Công Khanh - Nguyễn Vũ Bích Hiền (2015). *Dạy học tích hợp phát triển năng lực học sinh* (quyển 1, Khoa học Tự nhiên). NXB Đại học Sư phạm.
- [3] Lê Xuân Trọng (tổng chủ biên, 2007). *Hóa học 8*. NXB Giáo dục.
- [4] Đỗ Thị Quỳnh Mai - Đặng Thị Oanh - Hoàng Thị Kim Liên (2012). *Bước đầu nghiên cứu và vận dụng phương pháp dạy học theo hợp đồng trong môn Hóa học ở trường trung học phổ thông* (Phần Phi kim, Hóa học 10 nâng cao). Tạp chí Khoa học, Trường Đại học Sư phạm Hà Nội, Vol.57, số 9, tr 93-103.
- [5] Bộ GD-ĐT (2009). *Hướng dẫn thực hiện chuẩn kiến thức, kĩ năng môn Hóa học ở trung học cơ sở*. NXB Giáo dục Việt Nam.
- [6] Đỗ Thị Quỳnh Mai - Đặng Thị Oanh - Hoàng Thị

Kim Liên (2012). *Bước đầu nghiên cứu và vận dụng phương pháp dạy học theo hợp đồng trong môn Hóa học ở trường trung học phổ thông* (Phần Phi kim, Hóa học 10 nâng cao). Tạp chí Khoa học, Trường Đại học Sư phạm Hà Nội, Vol.57, số 9, tr 93-103.

Rèn kĩ năng vận dụng...

(Tiếp theo trang 99)

3. Kết luận

Với những ưu điểm nổi bật như gắn lí thuyết với thực tiễn, học tập dựa vào trải nghiệm đã giúp HS bằng vốn kinh nghiệm của cá nhân kết hợp tiếp xúc trực tiếp với môi trường học tập, sử dụng các giác quan, tự lực chiếm lĩnh kiến thức, hình thành kĩ năng và thể hiện thái độ, hành vi. Việc vận dụng hình thức dạy học dựa vào trải nghiệm trong dạy học Sinh học 8 đã tạo điều kiện hình thành, phát triển các kĩ năng quan trọng của người học qua bộ môn này là kĩ năng vận dụng kiến thức giải phẫu sinh lí vào vệ sinh rèn luyện cơ thể bản thân. Học tập dựa vào trải nghiệm tăng cường việc HS phải trực tiếp tiếp xúc với các hoạt động cụ thể gắn liền với nội dung học tập, ngoài việc tăng cường tính tích cực học tập thì nó còn tạo điều kiện cho việc thể hiện cảm xúc của người học. Đó là điều kiện thuận lợi trong việc tạo động cơ, nhu cầu, thái độ của người học. Không chỉ ở Sinh học 8, chắc chắn học tập qua trải nghiệm cần được áp dụng rộng rãi trong việc dạy học ở các môn học khác vì tính thực tiễn của nó. □

Tài liệu tham khảo

- [1] Ban Chấp hành Trung ương (2013). *Nghị quyết số 29-NQ/TW ngày 04/11/2013 về đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục và đào tạo, đáp ứng yêu cầu công nghiệp hóa, hiện đại hóa trong điều kiện kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa và hội nhập quốc tế.*
- [2] Nguyễn Thị Liên (chủ biên) - Nguyễn Thị Hằng - Tưởng Duy Hải - Đào Thị Ngọc Minh (2016). *Tổ chức hoạt động trải nghiệm sáng tạo trong nhà trường phổ thông*. NXB Giáo dục Việt Nam.
- [3] Võ Minh Trung (2015). *Giáo dục môi trường dựa vào trải nghiệm trong dạy học môn khoa học ở tiểu học*. Luận án tiến sĩ Khoa học giáo dục. Trường Đại học Sư phạm Hà Nội.
- [4] Bernd Meier - Nguyễn Văn Cường (2016). *Lí luận dạy học hiện đại*. NXB Đại học Sư phạm.
- [5] Đỗ Ngọc Thống (2015). *Hoạt động trải nghiệm sáng tạo từ kinh nghiệm giáo dục quốc tế và vấn đề của Việt Nam*. Tạp chí Khoa học Giáo dục, Viện Khoa học Giáo dục Việt Nam, số 115, tr 23-27.